

Spis treści

Dogmat o czyśćcu

Przedmowa autora	15
Zastrzeżenie autora	23

Część pierwsza

Czyściec, tajemnica sprawiedliwości

Rozdział 1	Czyściec w planie Bożym	27
Rozdział 2	Modlitwa za zmarłych – Lęk i zaufanie.	27
Rozdział 3	Słowo: czyściec – Nauka katolicka – Sobór Trydencki – Kontrowersyjne zagadnienia	29
Rozdział 4	Umiejscowienie czyśćca – Nauki teologów – Katechizm Soboru Trydenckiego – Św. Tomasz	30
Rozdział 5	Umiejscowienie czyśćca – Objawienia świętych – Św. Teresa – Św. Ludwik Bertrand – Św. Maria Magdalena de Pazzi	32
Rozdział 6	Umiejscowienie czyśćca – Św. Franciszka Rzymianka – Św. Magdalena de Pazzi	35
Rozdział 7	Umiejscowienie czyśćca – Św. Ludwina z Schiedam	39
Rozdział 8	Umiejscowienie czyśćca – Św. Grzegorz Wielki – Diakon Paschazjusz i kapłan z Centumcellae – Błogosławiony Stefan, franciszkanin, i zakonnik z jego stali – Teofil Reynaud i chora kobieta z Dole	42
Rozdział 9	Cierpienia czyśćca, ich natura i surowość – Nauki teologów – Robert Bellarmine – Św. Franciszek Salezy – Lęk i zaufanie.	46
Rozdział 10	Udręki czyśćca – Ból utraty – Św. Katarzyna z Genui – Św. Teresa – Ojciec Nieremberg	50
Rozdział 11	Fizyczne udręki – Tortura ognia i zimna – Będą Czcigodny i Dirthelm.	52
Rozdział 12	Udręki czyśćca – Robert Bellarmine i św. Krystyna Cudowna	55
Rozdział 13	Udręki czyśćca – Brat Antoni Pereira – Aniela Tolomei	58
Rozdział 14	Udręki czyśćca – Objawienie w Foligno – Dominikański zakonnik z Zamory	61
Rozdział 15	Udręki czyśćca – Brat św. Magdaleny de Pazzi – Św. Stanisław Kostka – Bł. Katarzyna de Racconigi	65

Rozdział 16	Udręki czyśćca – Św. Antonin i zakonnik – Ojciec Rossignoli o kwadransie czyśćca – Brat Angelikus	67
Rozdział 17	Udręki czyśćca – Błogosławiona Quinziani – Cesarz Maurycjusz	70
Rozdział 18	Udręki czyśćca – Św. Perpetua – Św. Gertruda – Św. Katarzyna z Genui – Brat Jan de Via	72
Rozdział 19	Udręki czyśćca – Św. Maria Magdalena de Pazzi i siostra Benedykta – Św. Gertruda – Błogosławiona Małgorzata Maria i matka de Montoux	75
Rozdział 20	Różnorodność udręk – Król Sancho i królowa Guda – Św. Ludwina i dusza przebita – Błogosławiona Małgorzata Maria i ogniste łoże	78
Rozdział 21	Różnorodność udręk – Błażej wskrzeszony przez św. Bernarda – Wielebna Franciszka z Pampeluny i ogniste pióro – Św. Korpreusz i król Malachiasz.	81
Rozdział 22	Czas przebywania w czyśćcu – Opinie doktorów Kościoła – Robert Bellarmin – Obliczenia ojca Mumforda	85
Rozdział 23	Czas przebywania w czyśćcu – Cysterski opat i papież Innocenty III – Jan de Lierre	87
Rozdział 24	Czas przebywania w czyśćcu – Uczestnik pojedynku – Ojciec Schoofs i objawienie w Antwerpii.	91
Rozdział 25	Czas przebywania w czyśćcu – Opactwo z Latrobe – Sto lat cierpienia za opóźnianie przyjęcia ostatniego sakramentu	94
Rozdział 26	Czas przebywania w czyśćcu – Służebnica Boża Katarzyna Paluzzi i siostra Bernardyna – Bracia Finetti i Rudolfini – Św. Piotr Klaver i dwie ubogie kobiety	97
Rozdział 27	Przyczyna cierpienia – Zagadnienie pokuty w czyśćcu – Nauka Suareza – Św. Katarzyna z Genui	100
Rozdział 28	Charakter pokuty – Pozostałości grzechu śmiertelnego – Lord Stourton – Grzechów pożądania nie można w pełni odpokutować na ziemi – Św. Ludwina	102
Rozdział 29	Charakter pokuty – Zamiłowanie do światowego życia – Św. Brygida – Młoda panna – Żołnierz – Bł. Maria Villani i światowa dama	104
Rozdział 30	Charakter pokuty – Grzechy młodości – Św. Katarzyna Szwedzka i księżniczka Gida	107
Rozdział 31	Charakter pokuty – Jawne zgorszenie – Nieskromne obrazy – Ojciec Zucci i nowicjusz	108
Rozdział 32	Charakter pokuty – Przyjemne życie – Pogoń za uciechami – Służebnica Boża Franciszka z Pampeluny i człowiek światowy – Św. Elżbieta i jej matka, królowa	111

Rozdział 33	Charakter pokuty – Obojętność – Św. Bernard i zakonnik z Citeaux – Matka Agnieszka i siostra de Haut Villars – Ojciec Surin i zakonnik z Loudun	113
Rozdział 34	Charakter pokuty – Lekceważenie Komunii Świętej – Ludwik z Blois – Św. Magdalena de Pazzi i dusza adorująca	116
Rozdział 35	Charakter pokuty – Potrzeba szacunku w modlitwie – Matka Agnieszka od Jezusa i siostra Angelika – Św. Seweryn z Kolonii – Służebnica Boża Franciszka z Pampeluny i księża – Jezuita ojciec Streit	118
Rozdział 36	Charakter pokuty i kary – Uleganie zmysłom – Ojciec Franciszek z Aix – Folgowanie językowi – Durand	120
Rozdział 37	Charakter pokuty – Folgowanie językowi – Dominikanin – Siostra Gertruda i Małgorzata – Św. Hugo z Cluny i złamanie reguły milczenia	122
Rozdział 38	Charakter pokuty – Zaniedbania dotyczące Bożej sprawiedliwości – Ojciec d’Espinoza i zapłata – Św. Małgorzata z Kortony i zamordowani kupcy	123
Rozdział 39	Charakter pokuty – Grzechy przeciwko miłosierdziu – Bł. Małgorzata Maria – Dwie szacowne osoby skazane na ból czyśćca – Kilka dusz ukaranych za kłótniwość	125
Rozdział 40	Charakter pokuty – Brak miłosierdzia i szacunku dla bliźnich – Św. Ludwik Bertrand i dusza prosząca o przebaczenie – Ojciec Niremberg – Bł. Małgorzata Maria i benedyktyński zakonnik	127
Rozdział 41	Charakter pokuty – Lekceważenie łaski – Św. Magdalena de Pazzi i zmarłe zakonnice – Bł. Małgorzata Maria i trzy dusze czyśćcowe	130

Część druga

Czyściec, tajemnica miłosierdzia

Rozdział 1	Lęk i zaufanie – Miłosierdzie Boże – Św. Ludwina i kapłan – Św. Klaudiusz de la Colombiere	135
Rozdział 2	Ufność – Miłosierdzie, jakim Bóg darzy dusze – On je pociesza – Św. Katarzyna z Genui – Brat św. Magdaleny de Pazzi	139
Rozdział 3	Pocieszenie dusz – Św. Stanisław z Krakowa i zmarły – chwstały Piotrowin	140
Rozdział 4	Pocieszenie dusz – Św. Katarzyna Ricci i dusza księcia	142
Rozdział 5	Pocieszenie dusz – Najświętsza Maryja Panna – Objawienia św. Brygidy – Ojciec Hieronim Carvalho – Błogosławiony Renier z Citeaux	144

Rozdział 6	Pocieszenie w czyśćcu – Najświętsza Maryja Panna – Sobotni przywilej – Służebnica Boża Paula od św. Teresy – Św. Piotr Damiani i zmarły Marozi	146
Rozdział 7	Pocieszenie w czyśćcu – Aniołowie – Św. Brygida – Służebnica Boża Paula od św. Teresy – Brat Piotr z Basto	148
Rozdział 8	Pocieszenie w czyśćcu – Aniołowie – Błogosławiona Emilia z Vercelli – Święci w niebie	152
Rozdział 9	Wsparcie udzielane przez Ducha Świętego – Wstawiennictwo – Akty chwalebne, błagalne i zadośćuczynienie – Miłosierdzie Boże – Św. Gertruda – Juda Machabeusz	153
Rozdział 10	Wsparcie udzielane duszom czyśćcowym – Msza Święta – Św. Augustyn i św. Monika	156
Rozdział 11	Pomoc udzielana duszom czyśćcowym – Msza Święta – Jubileusz Leona XIII – Uroczyste wspomnienie zmarłych przypadające na ostatnią niedzielę września	159
Rozdział 12	Sposoby wspomagania dusz czyśćcowych – Msza Święta – Zakonnik z Citeaux uwolniony przez Najświętszy Sakrament – Błogosławiony Henryk Suzo	161
Rozdział 13	Ulga niesiona duszom – Msza Święta – Św. Elżbieta i królowa Konstancja – Św. Mikołaj z Tolentino i Pellegrino d'Osimma	163
Rozdział 14	Ulga niesiona duszom – Msza Święta – Ojciec Gerard – Trzydzieści Mszy św. Grzegorza	166
Rozdział 15	Ulga niesiona duszom – Eugenia Wybo – Lacordaire i polski książę	169
Rozdział 16	Ulga niesiona duszom – Liturgia Kościoła – Wspomnienie zmarłych – Św. Odilo	172
Rozdział 17	Ulga niesiona duszom – Ofiara Mszy Świętej – Brat Jan z Alwernii przy ołtarzu – Św. Magdalena de Pazzi – Św. Malachiasz i jego siostra	174
Rozdział 18	Ulga niesiona duszom – Msza Święta – Św. Malachiasz z Clairvaux – Siostra Zenaida – Sługa Boży Józef Anchieta i Msza Święta żałobna	176
Rozdział 19	Ulga niesiona duszom – Wielebna matka Agnieszka i siostra Serafina – Małgorzata Austriacka – Arcyksiążę Karol – Ojciec Mancinelli	179
Rozdział 20	Ulga niesiona duszom dzięki Najświętszej Ofierze Mszy – Św. Teresa i Bernardino de Mendoza – Wieleść Mszy – Ceremonia żałobna	182
Rozdział 21	Ulga niesiona duszom – Modlitwa – Brat Corrado z Offida – Złoty haczyk na ryby i srebrna nić	184

Rozdział 22	Ulga niesiona duszom – Święty Różaniec – Ojciec Nieremberg – Matka Franciszka od Najświętszego Sakramentu i różaniec	185
Rozdział 23	Ulga niesiona duszom – Post, pokuta i umartwienia, choćby najmniejsze – Szklanka zimnej wody – Bł. Małgorzata Maria	187
Rozdział 24	Ulga niesiona duszom – Komunia Święta – Św. Magdalena de Pazzi uwalnia swego brata – Komunia powszechna	189
Rozdział 25	Ulga niesiona duszom – Droga Krzyżowa – Służebnica Boża Maria d'Antigna	191
Rozdział 26	Ulga niesiona duszom – Odpusty – Błogosławiona Maria z Quito i góry złota	193
Rozdział 27	Ulga niesiona duszom – Odpusty – Matka Franciszka z Pampeluny i biskup de Ribera – Św. Magdalena de Pazzi – Św. Teresa	195
Rozdział 28	Ulga niesiona duszom – Odpusty – Modlitwy o odpusty	197
Rozdział 29	Ulga niesiona duszom – Jałmużna – Raban Maur i Edeldard w klasztorze w Fuldzie	198
Rozdział 30	Ulga niesiona duszom – Jałmużna – Chrześcijańskie miłosierdzie – Św. Franciszek Salezy i wdowa z Padwy	201
Rozdział 31	Ulga niesiona duszom – Heroiczny akt miłosierdzia w intencji dusz czyśćcowych – Ojciec Mumford – Denis Kartuzjanin i św. Gertruda	202
Rozdział 32	Ulga niesiona duszom – Kogo powinniśmy darzyć miłosierdziem – Wszyscy wierni zmarli – Św. Andrzej Avelino – Grzesznicy zmarli bez sakramentów – Św. Franciszek Salezy	205
Rozdział 33	Ulga niesiona duszom – Za kogo się modlimy? – Wielcy grzesznicy – Ojciec Ravignan i generał Exelmans – Wdowa w żałobie i Proboszcz z Ars – Św. Katarzyna od św. Augustyna i grzesznik zmarły w grocie	208
Rozdział 34	Powody wspomagania dusz czyśćcowych – Wspaniałość tego czynu – Św. Franciszek Salezy – Św. Tomasz z Akwinu – Św. Brygida	211
Rozdział 35	Powody wspomagania dusz czyśćcowych – Doskonałość tego dzieła – Spór między bratem Benedyktem i bratem Bertrandem	214
Rozdział 36	Powody wspomagania dusz czyśćcowych – Ściśła więź, która nas z nimi łączy – Synowskie oddanie – Cymon Ateńczyk i jego uwięziony ojciec – Św. Jan Boży ratuje chorych z pożaru	216

Rozdział 37	Powody wspomagania dusz czyśćcowych – Łatwość niesienia im pomocy – Przykłady dawane przez świętych i wszystkich gorliwych chrześcijan – Służebnica Boża Maria Villani – Oparzenie na czoło	218
Rozdział 38	Powody wspomagania dusz czyśćcowych – Przykłady z życia osób świętobliwych – Ojciec Jakub Laynez – Ojciec Fabrycjusz – Ojciec Nieremberg ofiarą własnego miłosierdzia. . .	220
Rozdział 39	Powody i motywy miłowania dusz czyśćcowych – Przykłady wielkoduszności – Św. Piotr Damiani i jego ojciec – Furtian w seminarium i rozkrzewianie wiary	223
Rozdział 40	Powody wspomagania dusz czyśćcowych – Obowiązek nie tylko miłosierdzia, ale i sprawiedliwości – Pobożne spadki – Ojciec Rossignoli i spustoszona posiadłość – Św. Tomasz z Cantimpre i żołnierz Karola Wielkiego	225
Rozdział 41	Powody sprawiedliwego postępowania – Św. Bernardyn ze Sienny i niewierna wdowa – Potajemne zadośćuczynienie – Zaniedbanie w wykonaniu ostatniej woli	229
Rozdział 42	Powody sprawiedliwego postępowania – Niepotrzebne łyzy – Tomasz z Cantimpre i jego babcia – Św. Małgorzata z Cortony	232
Rozdział 43	Powody sprawiedliwego postępowania – Modlitwa za zmarłych rodziców – Św. Katarzyna z Sienny i ojciec Jacomo	234
Rozdział 44	Powody i motywy umiłowania dusz czyśćcowych – Św. Jan Boży – Rozdawaj jałmużnę dla własnego dobra – Św. Brygida – Błogosławiony Piotr Lefevre	237
Rozdział 45	Powody i motywy umiłowania dusz czyśćcowych – Ich wdzięczność – Św. Małgorzata z Cortony – Św. Filip Nereusz – Kardynał Baroniusz i umierająca kobieta.	239
Rozdział 46	Korzyści – Wdzięczność dusz czyśćcowych – Powrót wygnanego kapłana – Ojciec Mumford i drukarz William Freysen	241
Rozdział 47	Korzyści – Łaski doczesne – Ojciec Postel i służąca z Paryża .	244
Rozdział 48	Korzyści – Łaski doczesne – Neapolitanka i tajemniczy list . .	246
Rozdział 49	Korzyści – Łaski doczesne i duchowe – Krzysztof Sandoval w Louvain – prawnik wyrzekający się świata – Brat Lacci i doktor Verdiano	249
Rozdział 50	Korzyści – Modlitwy dusz w naszej intencji – Suarez – Św. Brygida – Św. Katarzyna z Bolonii – Sługa Boży Vianney . . .	252
Rozdział 51	Korzyści – Wdzięczność Oblubieńca dusz – Służebnica Boża Archaniela Panigarola i jej ojciec Gothard	254

Rozdział 52	Korzyści – Miłosierdzie okazywane duszom czyśćcowym wynagradzane przez Jezusa Chrystusa – Św. Katarzyna z Sienny i Palmerine – Św. Magdalena de Pazzi i jej matka . . .	256
Rozdział 53	Korzyści – Nagroda za miłosierdzie wobec zmarłych – Św. Tomasz z Akwinu, jego siostra i brat Romano – Wikariusz generalny Panzoni i Don Alfonso Sanchez – Bł. Małgorzata Maria i matka Greffier	259
Rozdział 54	Korzyści – Zbawienne myśli – Szukaj spełnienia w tym życiu raczej niż w następnym – Św. Augustyn i św. Ludwik Bertrand – Brat Lureno – Ojciec Michał de la Fontaine	263
Rozdział 55	Korzyści – Zbawcze wskazówki – Bł. Maria od Aniołów – Św. Piotr Claver i chory Murzyn – Murzyn i różaniec	265
Rozdział 56	Korzyści – Zbawcze wskazówki – Św. Magdalena de Pazzi i siostra Benedykta – Ojciec Paweł Hoffe – Ojciec de la Colombiere – Ludwik Carbinelli	267
Rozdział 57	Korzyści – Pobudzenie żarliwości – Ostrzeżenie dla nas – Prawdopodobieństwo trafienia do czyśćca – Sposoby na jego uniknięcie – Wykorzystanie tych sposobów – Św. Katarzyna z Genui	271
Rozdział 58	Sposoby uniknięcia czyśćca – Wielkie nabożeństwo do Najświętszej Maryi Panny – Ojciec Hieronim Carvalho – Św. Brygida – Szkaplerz z Góry Karmel	273
Rozdział 59	Sposoby uniknięcia czyśćca – Przywileje świętego szkaplerza – Sługa Boży ojciec de la Colombiere – Szpital w Tulonie – Sobota – Św. Teresa – Dama z Otranto	275
Rozdział 60	Sposoby na uniknięcie czyśćca – Miłość i miłosierdzie – Prorok Daniel i król Babilonu – Św. Piotr Damiani i Jan Patrizzi . .	278
Rozdział 61	Sposoby na uniknięcie czyśćca – Bł. Małgorzata Maria i pokutujące dusze – Nowicjuszka i jej ojciec – Dusza cierpiąca bez skargi	281
Rozdział 62	Sposoby na uniknięcie czyśćca – Chrześcijańskie umartwianie – Św. Jan Berchmans – Bł. Emilia de Verceil i zakonnica znużona modlitwami w chórze	283
Rozdział 63	Sposoby na uniknięcie czyśćca – Sakramenty – Niezwłoczne ich przyjmowanie – Zbawcze skutki sakramentu chorych – Św. Alfons Ligouri	285
Rozdział 64	Sposoby na uniknięcie czyśćca – Zaufanie pokładane w Bogu – Św. Franciszek Salezy – Św. Filip Neri i siostra Scholastyka	287

Rozdział 65	Sposoby na uniknięcie czyśćca – Uświęcona zgoda na śmierć – Ojciec Akwitaniusz – Św. Alfons Liguori – Służebnica Boża Franciszka z Pampeluny i osoba, która nie godziła się umrzeć – Ojciec Wincenty Caraffa i skazaniec – Siostra Maria od św. Józefa i matka Isabella – Św. Jan od Krzyża – Świeci umierają radośni	289
-------------	---	-----

Autorem tego dzieła jest wybitny dziewiętnastowieczny teolog zajmujący się zagadnieniem rzeczy ostatecznych. Przedstawia on w nim naukę o czyścisku i wspiera ją dziesiątkami przykładów zaczerpniętych z żywotów świętych.

Ojciec Schouppe przedstawia czyściec w dwóch aspektach: Bożej sprawiedliwości i Bożego miłosierdzia. W pierwszym przypadku koncentruje się na surowości wyroków Bożego trybunału, co ilustruje licznymi przykładami pochodzącymi z objawień i wizji osób świętych; w drugim zaś na niezgłębionej miłości Boga, która te wyroki łagodzi. Tłumaczy, dlaczego groza czyściska powinna budzić zbawienny przed nim lęk, skłaniający nas do pokuty za grzechy już w tym życiu, ale jednocześnie dodaje, że zawsze pokładać powinniśmy ufność w miłosierdziu Boga, który udostępnił nam skarbiec pełen możliwości pomagających nie tylko na znaczne złagodzenie jego rygorów, ale nawet całkowite jego uniknięcie.

Autor przypomina też jednocześnie, że nigdy nie powinniśmy zapominać o zmarłych i udzielać im nieustannej pomocy, gdyż oni już dla siebie nic nie są w stanie uczynić, wielką jednak wdzięczność okazują tym, którzy o nich pamiętają, nawet za ich doczesnego życia.

Książka jest nie tylko pouczająca, ale i ciekawa, przybliżyła nam postaci mniej bądź bardziej znanych teologów i świętych, ale też wskazuje, jak powinniśmy się zachowywać i jakie środki zastosować, by i innym, i sobie pomóc.